

TİCARET VE TURİZM EĞİTİM FAKÜLTESİNDE UYGULANAN OKUL DENEYİMİ VE ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN VE ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Kurban ÜNLÜÖNEN*

Yasin BOYLU**

Özet

Bir öğretmenin yetiştirilmesinde en önemli aşamalardan birisi de alan deneyimidir. Öğretmen adayı bu deneyimi en verimli şekilde, öğrendiği bilgileri uygulama okullarında öğrencilere aktararak kazanacaktır. Ticaret ve turizm meslek dersi öğretmen adaylarına, henüz öğrencilik yıllarında "Okul Deneyimi I", "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" dersleri ile alan deneyimi kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bunlardan "Okul Deneyimi I" dersi, birinci sınıfın ikinci yarıyılında yer alan, yalnızca gözleme dayalı yürütülen derstir. "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" dersleri ise yalnızca gözleme dayalı olmayıp, ticaret ve turizm meslek dersi öğretmen adaylarının aktif olarak öğretimin içerisinde yer aldıkları derslerdir. Bu çalışmada Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi'nde yürütülmekte olan "Okul Deneyimi I", "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" dersleri ile ilgili olarak, fakültede bu dersleri yürüten öğretim elemanları ve uygulama okullarında bu dersleri yürüten öğretmenlerin görüşleri araştırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: eğitim, öğretmen adayları, okul deneyimi, öğretmenlik uygulaması

Giriş

Bir bütün olarak eğitim, bireylerde istenilen yönde tutum ve davranış kalıpları oluşturma anlamına gelmektedir. Bu yönüyle eğitim; işgücüne nitelik kazandırmakta ve üretimde emek faktörünün verimliliğini artırmaktadır.

Eğitimin bir türü olarak mesleki eğitim; çalışanların ihtiyaç duyduğu genel ve mesleki bilgileri kapsayan, bilgi, beceri, yeterlik, anlayış, tavır ve iş alışkanlığı geliştirmek için düzenlenmiş eğitimidir (Ercan, 1988, 1 ve Çelikdoğan, 1988, 1).

Toplumun ihtiyaçlarına uygun iş gücünün yetiştirilebilmesi; öğrenci, öğretmen ve eğitim programlarına gereken önemin verilmesine bağlıdır. Eğitim sistemini

* Prof. Dr.; Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi

** Yrd. Doç. Dr.; Muğla Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

etkileyen unsurların başında gelen öğretmen, öğrenci ve eğitim programı unsurlarına anlam kazandırmaktadır (Alkan ve Hacıoğlu, 1997, 21). Bu yönüyle öğretmen, eğitim sisteminin vazgeçilmez ögesidir.

İyi bir öğretmenin nitelikleri; olumlu bir kişiliğe sahip olma, öğretim yöntemleri kullanımında etkin olma, iyi bir sınıf ortamı oluşturabilme, alanında yeterli olma, yerinde ve doğru kararlar verme olarak sıralanmaktadır (Akyıldız, 1996, 39-41). Öğretmenlerin bu niteliklere sahip olabilmeleri ise; iyi bir eğitim sürecinden geçmeleri ve hizmet içi eğitimle sağlanabilir.

1. Araştırma Problemi

Eğitimden toplumsal hayatın süreklilik arz eden yönlerini “anamlı”, değişime açık yönlerini de “tutarlı” bir biçimde sergileyebilecek bir nitelik arz etmesi beklenmelidir. Oldukça geniş sınırları olan bu tür bir beklenti, hiç de kolay gerçekleştirilebilecek bir hedef değildir ve eğitimin “ihtisas alanlarının” dışına da taşıdığı, genellikle bütün bir toplum için ortak davranışlar belirlediği bu yüzyılda geçerlilik kazanmaya başlamıştır (Safran, 1998, Web).

Bir ülkenin ekonomik, kültürel ve sosyal yönden kalkınmışlığı, eğitim sistemini değişen çağın koşullarına entegre edebilme derecesine bağlıdır. Bu sistem içinde dinamik rol alacak kişiler ise öğretmenlerdir. Öğretmenler, gelecek kuşakların yetiştirilmesinde; sistem içinde köşe taşı olarak yer alan kişilerdir. Bu bağlamda, gelecek kuşakları yetiştirecek olan öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimleri sırasında etkin olarak yetiştirilmeleri, sistemin en önemli sorunlarından birisidir (Azar, 2003, 181).

Öğretmen eğitiminde genel bilgi, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi olmak üzere üç boyut söz konusudur. Genel bilgi, genel kültüre yönelik bilgi ve yetenekleri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Öğretmen sahip olduğu genel kültür ile topluma uyum sağlayabileceği gibi, toplum sorunlarını görme ve çözümüne katkıda bulunacak düzeye de gelmiş olacaktır. Alan bilgisi, öğretimin yapılacağı alanın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırmayı amaçlamaktadır. Öğretmen adayının alan bilgisi, öğretim yapacağı kademe ve tipteki okula ve öğretim alanına hizmet edecek bilgi, beceri ve tutumlara sahip olması demektir. Öğretmenlik meslek bilgisi ise, öğretmene öğretmenlik mesleğine özel davranışları kazandırmayı amaçlamaktadır. Öğretmen adayı, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği davranışları kazanarak, öğretiminde görevli olduğu alanın eğitsel sürecine katkıda bulunabilecektir (Küçükahmet, 1992, 32-38).

Türkiye’de 1982 tarihinde yayımlanan 41 Sayılı Kararname ile; öğretmen yetiştirme görevi Milli Eğitim Bakanlığı’ndan (MEB) alınarak, kuruluşu aynı yıla tekbül eden Yüksek Öğretim Kurulu’na (YÖK) devredilmiştir. Siyasi iradenin böyle değişikliğe gitmesinin altında yatan temel nedenin, öğretmen yetiştirme kaynaklarındaki iç tutarsızlıkların ve çeşitliliklerin ortadan kaldırılması olduğu düşünülebilir. YÖK’ün öğretmen yetiştirmedeki en önemli atılımı ise YÖK-Millî Eğitimi Geliştirme Projesi’dir. Bu projenin en önemli dayanağı da Fakülte-Okul işbirliğidir.

Fakülte-Okul işbirliğinin amacı; okul öğretmenlerinin, öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” etkinliklerine daha fazla katılımını sağlamaktır (YÖK, Web1). Fakülte-Okul işbirliği ile Fakülte ve okul arasında kurulmuş olan sağlam ve dinamik bir işbirliği sayesinde öğretim elemanlarının ve okul-

◆ Kurban Ünlüöner / Yasin Boylu

daki öğretmenlerin ihtiyaç duydukları konularda birbirlerinden yararlanmaları hedeflenmektedir. Özellikle öğretmen yetiştirme programlarında yer alan Okul Deneyimi dersleri ile Öğretmenlik Uygulaması dersi bu kapsamda geliştirilmiş en önemli etkinliklerdir. Aday öğretmenlerin öğrencilik döneminin ilk yıllarından başlayarak ileride görev yapacakları okul ortamı ile tanışmalarını ve yoğun bir şekilde o havayı teneffüs etmelerini sağlayacağı düşünülen bu derslerin özenle işlenmesinde yarar görülmektedir (YÖK, Web2).

YÖK'ün üzerinde hassasiyetle durduğu fakülte-okul işbirliği çerçevesinde geliştirilen yeni programlarda, diğer eğitim fakültelerinde olduğu gibi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi'nde de uygulama çalışmaları; Okul Deneyimi I (1+4), Okul Deneyimi II (1+4) ve Öğretmenlik Uygulaması (2+6) şeklinde yürütülmektedir.

Okul Deneyimi I; öğretmen adayının uygulama yapacağı okulu, öğrencileri, programı ve öğretmenleri genel olarak tanımını sağlamak için sunulan gözlem ve görüşmelere dayalı bir derstir. Okul Deneyimi II; öğretmen adayının öğrenme-öğretme süreci içinde uygulama okulunda gözlem ve öğretmenlik uygulaması yapması için planlanmış bir derstir. Öğretmenlik Uygulaması ise; öğretmen adayının daha önce edinmiş olduğu bilgi ve becerileri okul ortamında uygulamaya koyup geliştirmesi ve mesleğinin gerektirdiği yeterlik ve yeterlilikleri kazanması için planlanmış bir derstir. Bu dersleri tamamlayan öğretmen adaylarının kazanmalarının beklendiği özellikler ise şunlardır (YÖK, Web3):

- Okulun öğretimini ve örgütlenmesini sistemli bir yaklaşımla tanımış olma,
- Okul yönetimi, okullarda düzenli olarak yapılan işler ve okulun olanaklarına ilişkin bilgi sahibi olma,
- Dersliklerdeki etkinlikleri gözlem yoluyla tanıyabilme yeteneği kazanmış olma,
- Sınıfta yapılabilecek kısa süreli etkinlikleri planlayıp uygulayabilme,
- Öğrenme ve gelişme açısından öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları tanıyabilme,
- Okullarda etkin ve diğer öğretmenlerle uyumlu bir şekilde çalışabilmek için gerekli becerileri kazanma,
- Öğretmenlik deneyimi kazanmaları için gönderildikleri uygulama okulunun değişik sınıflarında öğretmenlik uygulaması yaparak öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği yeterlikleri geliştirebilme,
- Kendi alanlarının okul eğitim programını tam anlamıyla öğrenebilme, kullanılan ders kitaplarını ve öğrenci değerlendirme teknikleri hakkında yorum yapabilme,
- Uygulama okullarındaki öğretmenlik uygulamaları sırasında edindikleri deneyimleri arkadaşları ve uygulama öğretim elemanı ile paylaşarak geliştirme.

Öğretmen adayı, eğitim süreci içerisinde bir çok aşamadan geçse de "Aday Öğretmenlik" aşaması, bu aşamalardan en önemlisini oluşturmaktadır. Aday öğretmenlik sürecinin başlamasıyla, öğretmenlik yaşamına ilk adımlar atılmış olmaktadır. Sonuçta aday öğretmene, ticaret ve turizm eğitimi alanında hem gözlemleyip öğrene-

rek, hem de öğreterek bizzat çalışma fırsatı verilebilmekte ve bu sayede henüz mezun olmadan alanda deneyim kazanmasına olanak sağlanabilmektedir.

Gerek "Okul Deneyimi" gerekse "Öğretmenlik Uygulaması" derslerinin öğretmen adaylarının mesleki gelişimlerine olduğu kadar kişisel gelişimlerine de etki ettiği söylenebilir. Bu derslerin yürütülmesi sırasında öğrenme, daha farklı ve karmaşık bir düzeyde gerçekleşmektedir (Reiman, 1998, 4-5). Bu nedenle, söz konusu dersler yürütülürken alt yapı iyi hazırlanmalı ve uygulamada da azami dikkat gösterilmelidir.

Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesinde, ticaret ve turizm eğitimi veren orta öğretim kurumlarının öğretmen ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak, turizm işletmeciliği, büro yönetimi, muhasebe ve finansman alanlarında öğretmenlik programları yürütülmektedir. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi, alanında Türkiye'de ilk ve tek fakülte durumundadır.

Bu çalışmanın hareket noktasını; G.Ü. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi'nde uygulanmakta olan "Okul Deneyimi I", "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" dersleri ile ilgili olarak, fakültede bu dersleri yürüten öğretim elemanları ve uygulama okullarında bu dersleri yürüten öğretmenlerin görüş ve değerlendirmelerinin tespit edilmesi oluşturmaktadır. Ayrıca araştırmaya katılanların öğretim elemanı ya da öğretmen olmalarının söz konusu değerlendirmeler üzerinde etkisinin olup olmadığı konularındaki bilgi eksikliği de araştırma açısından önemlidir.

2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Temel faydası, bu alandaki yetersizliği giderebilmeye bir katkı sağlamak olan araştırmada; öğretim elemanı ve öğretmenlerin "Okul Deneyimi I", "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerini çeşitli yönlerden değerlendirmeleri ile yapılan değerlendirmeler arasında farklılık olup olmadığı konusunda bilimsel veriler elde etmek amaçlanmıştır.

Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ve öğretim teknikleri, öğretmen yetiştirme uygulamalarının temellerini oluşturmaktadır. Fakat ticaret ve turizm öğretmen adaylarının meslek bilgisiyle yeterince donatılması kadar, bu bilgilerin gerçek alanlarda (uygulama okullarında) uygulama yoluyla aktarımının pekiştirilmesi de önem taşımaktadır.

"Okul Deneyimi I", "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerine yönelik olarak; öğretim elemanı ve öğretmenlerin yaptıkları değerlendirmelerin, uygulama okulları ve fakülte itibarıyla ne yönde değişim gösterdiğinin tespiti yoluyla mevcut programların beklentileri karşılaması konusunda geri bildirim elde edilebilecektir.

Geri bildirim sağlayabilecek bu tür bir tanımlayıcı araştırma ile, aynı zamanda uygulama sonuçları izlenecek ve birbirinin devamı niteliğindeki "Okul Deneyimi I", "Okul Deneyimi II", ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerine yönelik alınan kararların isabet oranı artırılabilir ve buna bağlı olarak verilen eğitimin kalitesi yükseltilebilecektir. Sonuçta iyi eğitilmiş öğretmen adaylarının mesleğe atıldıklarında vereceği hizmetin kalitesi de yükseltilmiş olacaktır.

3. Konuyla İlgili Bazı Araştırmalar

Literatür taraması sırasında konuyla ilgili bir çok çalışmaya rastlanmıştır. Ancak bu çalışmalarda dikkat çeken husus; “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II”, ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin bütün olarak incelenmesinden ziyade, her bir dersin kendi içerisinde ve ayrı bir çalışma konusu olarak incelenmiş olmasıdır. Ayrıca söz konusu derslere yönelik olarak; eğitim, mesleki eğitim ve teknik eğitim fakültesi bünyesinde yapılan çalışmalara rastlanmış olmasına karşın, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi’nde yapılan bir çalışmaya rastlanmamıştır.

1998 tarihli bir araştırmada, öğretmen adaylarının okul uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar irdelenmiş ve genel olarak öğretmen adaylarının uygulama okullarında yapılan faaliyetlerden yeterli kazanımı elde etmediklerinin altı çizilmiştir (Tüfekçi, 1998, 25-26).

Toprakçı (2003); etkili ve yeterli bir deneyim kazandırılmadığında öğretmen adaylarının derse yönelik olumsuz tutum içerisine girdiklerini, ayrıca öğretmen adaylarının, uygulama okullarındaki öğretmen ve yöneticilerin Okul Deneyimi derslerine yönelik ilgisizliklerinden şikayetçi olduklarını ortaya koymuştur (Toprakçı, 2003, 146-151).

Aydın (2005) ise; öğretmenlik uygulaması derslerinin nasıl daha verimli hale getirilebileceği ile ilgili olarak, öğretmen adayının sonraki meslek hayatında bilimsel nitelikli eğitim araştırmalarına olan mesafeli duruşunun engellenebileceğini, Marmara Üniversitesi’nde yaptıkları bir çalışmaya dayanarak belirtmektedir (Aydın, 2005, Web).

Topkaya ve Yalın (2005), Aydın ve Ankara il merkezlerindeki 18 ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenler üzerinde bir araştırma gerçekleştirmişler ve uygulama öğretmenliğine yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi aşamalarını sunmuşlardır (Topkaya ve Yalın, 2005, 14-24).

Öğretmen adaylarının Okul Deneyimi I dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla, Uşak Eğitim Fakültesi birinci sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bir çalışmada ise; söz konusu dersin yararlı bir ders olduğu ancak, etkinliklerin sıklıkla gözden geçirilmesi gerektiği ve ayrıca bu dersi yürüten öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin titizlikle seçilmesi gerektiği sonucu ortaya konulmuştur (Yapıcı ve Yapıcı, 2004, 54-59).

G.Ü. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi’nde, öğrenci beklenti ve algılamalarına yönelik yapılan bir araştırmada ise, fakültenin öğretmenlik stajı uygulaması öğrenciler tarafından genel olarak olumlu değerlendirilmiştir (Ünlüöner, 2004, 113).

4. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmanın hipotezi kurulurken, “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II”, ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini yürüten fakülte öğretim elemanları ve uygulama okullarında söz konusu derslere katkı sağlayan öğretmenler bağımsız değişken olarak alınmış ve hipotezler buna göre kurulmuştur.

H₁ : Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersini değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

H₂ : Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersini değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

H₃ : Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersini değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

H₄ : Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini ortak olarak çeşitli yönlerden değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

Hipotez testleri gerçekleştirilmeden önce kullanılan anketteki sorularla ilgili güvenilirlik analizi yapılmıştır. Güvenilirlik analizinde en yaygın kullanılan Cronbach Alpha içsel tutarlılık korelasyon analizi yöntemi uygulanmıştır.

Bir ölçeğin Cronbach Alpha içsel tutarlılık korelasyon katsayısı 0.00 ile 1.00 arasında değişir ve genelde 0.60 ve üzeri düzeyde olması beklenir (Anon, 2006: Web).

Bu araştırmada Cronbach Alpha: 0.9338 olduğu için sorular arasındaki içsel tutarlılığın yüksek olduğu söylenebilir.

5. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma, “ilişkisel tarama” türünde bir çalışmadır.

5.1. Evren

Araştırmada; G.Ü. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Muhasebe ve Finansman Eğitimi, Turizm İşletmeciliği Eğitimi ve Büro Yönetimi Eğitimi Bölümlerinde uygulanmakta olan “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini yürüten 33 öğretim elemanı ve söz konusu derslere uygulama öğretmeni olarak katkı sağlayan 121 öğretmenin tamamı evreni oluşturmaktadır.

Evreni oluşturan 33 öğretim elemanı ve 121 uygulama öğretmenin tamamının araştırmaya katılması hedeflenmişse de; bazı öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin anket formunu doldurmamaları, eksik ve hatalı doldurulan bazı anket formlarının ayıklanması vb. nedenlerle, analize tabi tutulan anket sayısı 116 olarak gerçekleşmiştir. Bu sayının 31’ini öğretim elemanları, 85’ini de uygulama öğretmenleri oluşturmaktadır. Analize tabi tutulan anket oranı öğretim elemanlarında % 93.9 ve uygulama öğretmenlerinde ise % 70.2’dir. Araştırmada tam sayım yapılması planlandığı için, öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olarak evreni oluşturan 154 kişiden 116’sının araştırmaya katılmış olması, % 75.3’lük bir orana ulaşıldığını göstermektedir. Bu oranın ise evreni temsil edebileceği düşünülmektedir.

5.2. Verilerin Toplanması

Araştırmada birisi açık uçlu olmak üzere toplam 41 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmış ve toplanan verilerin kaynağını bu anket formu oluşturmuştur. Öğretim elemanı ve öğretmenler tarafından değerlendirilmesi yapılan 37 ifadede beşli LİKERT ölçeği kullanılmıştır.

◆ Kurban Ünlüöner / Yasin Boylu

2005 yılı Ekim ayında, hazırlanan anket formunun teknik olarak araştırma amacına uygunluğunu test etmek için “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini yürüten 8 öğretim elemanı ve 19 uygulama öğretmeni kapsayan bir pilot uygulama yapılmıştır. Bu uygulamadaki gözlemler sonucunda bazı düzeltme ve değişiklikler yapılarak anket formuna son şekli verilmiştir. Anket formunun oluşturulması aşamasında 2 alan uzmanının da görüşleri alınmıştır.

Araştırmanın verileri iki aşamalı olarak toplanmıştır. 2005 yılı Kasım ayında, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesinde “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini yürüten öğretim elemanlarının görüş ve değerlendirmelerinin belirlenebilmesi amacıyla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş ve ilgili öğretim elemanlarının anket formunu doldurması sağlanmıştır. Öğretim elemanlarından toplanan veriler, uygulamanın birinci aşamasını oluşturmuştur. İkinci aşamada ise, uygulama okullarına bizzat gidilmiş ve okul idareleri ile anket formlarının doldurulması hakkında koordinasyon sağlanmıştır. Uygulama okullarında söz konusu derslere katkı veren öğretmenlerin anket formlarını doldurmaları okul idarelerinin bilgisi dahilinde 2005 yılının Aralık ayında gerçekleşmiştir.

5.3. Verilerin Analizi

Verilerin analizi aşamasında, anket yoluyla elde edilen veriler bilgisayara yüklenerek veri tabanı oluşturulmuş, bu veriler üzerinde SPSS 11.0 (The Statistical Program for Social Science) paket programı aracılığıyla istatistiksel işlemler gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen rakamsal bulgular yoruma tabi tutulmuştur.

5.4. Kullanılan İstatistiksel Yöntemler

Araştırma Bulgularını, kullanılan istatistiksel yöntemler açısından başlıca iki gruba ayırmak mümkündür. Birinci grupta; elde edilen rakamsal bulgular, frekans ve aritmetik ortalamalar şeklinde tablo haline dönüştürülerek yorumlanmıştır. İkinci grupta ise; “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini yürüten fakülte öğretim elemanları ile söz konusu derslere uygulama okullarında katkı sağlayan öğretmenlerin bu derslerle ilgili değerlendirmeleri arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla, ki-kare test tekniği kullanılarak, hipotez testi gerçekleştirilmiştir.

6. Araştırma Bulguları ve Yorumları

Araştırmanın bulgu ve yorumları iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, araştırmaya katılanlarla ilgili tanıtıcı bilgiler, ikinci bölümde ise hipotez testleri yer almaktadır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Birimlere Göre Dağılımı

Fakülte ve Uygulama Okulları	Frekans	%
Fakülte (Öğretim Elemanları)	31	26.7
Turizm İşletmeciliği Eğitimi Bölümü	13	11.2
Muhasebe-Finansman Eğitimi Bölümü	12	10.3
Büro Yönetimi Eğitimi Bölümü	6	5.2
Uygulama Okulu (Uygulama Öğretmenleri)	85	73.3
Ankara Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi	9	7.8
Ankara Ticaret Meslek Lisesi	6	5.5
Yenimahalle Ticaret Meslek Lisesi	15	12.9
Anafartalar Ticaret Meslek Lisesi	3	2.6
Mamak Yunus Emre Ticaret Meslek Lisesi	5	4.3
Sincan Ahmet Andiçen Ticaret Meslek Lisesi	10	8.6
Ayranıcı Ticaret Meslek Lisesi	14	12.1
Batkent Şevket Evliyagil Ticaret Meslek Lisesi	16	13.8
Aydınlıkevler Ticaret Meslek Lisesi	7	6.0
Toplam	116	100.0

6.1. Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Öğretmenlerle İlgili Tanıtıcı Bilgiler

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin görev yaptıkları birimlere ilişkin genel bilgiler Tablo 1’de verilmiştir. Tablo 1’e göre, araştırmaya katılanların % 26.7’si Okul Deneyimi I, Okul Deneyimi II ve Öğretmenlik Uygulaması derslerini yürüten fakülte öğretim elemanlarından; % 73.3’ü de söz konusu derslere uygulama okullarında katkı sağlayan öğretmenlerden oluşmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının % 77.4’ü erkek, % 22.6’sı ise bayandır. Buna karşın, araştırmaya katılan uygulama öğretmenlerinin % 56.5’i erkek, % 43.5’i ise bayandır. Genel olarak bakıldığında; araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin % 62.1’inin erkek, % 37.9’unun da bayan olduğu görülmektedir (Tablo 2).

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

	Cinsiyet		Toplam
	Bay	Bayan	
Fakülte Öğretim Elemanı	24 77,4%	7 22,6%	31 100,0%
Uygulama Öğretmeni	48 56,5%	37 43,5%	85 100,0%
Toplam	72 62,1%	44 37,9%	116 100,0%

6.2. Hipotez Testleri

Hipotez testleri “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri için ayrı ayrı ve her bir ders için önceden belirlenen alt hipotezlerin test edilmesiyle gerçekleştirilmiştir. Hipotez testlerinin sonunda ise, “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerine yönelik genel değerlendirmelere yönelik hipotezler test edilmiştir.

6.2.1. Okul Deneyimi I Dersine Yönelik Değerlendirmeler ve Hipotez Testleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersine yönelik değerlendirmeleri Ek 1’de verilmiştir. Tablo 3’de ise, araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersi ile ilgili değerlendirmelerine yönelik hesaplanan pearson χ^2 serbestlik derecesi, alpha ve aritmetik ortalama değerleri görülmektedir.

Ek 1 ve Tablo 3’te yer alan veriler doğrultusunda; araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersi ile ilgili yaptıkları değerlendirmeler şu şekilde açıklanabilir:

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinin öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir ders olup olmadığını değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). Fakülte öğretim elemanları, “Okul Deneyimi I” dersinin öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir ders olmadığını düşünmekteyken; uygulama öğretmenleri söz konusu dersin öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir ders olduğu kanaatindedirler (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 3). Genel olarak “Okul Deneyimi I” dersinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı konusunda fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenleri olumsuz kanaatindedirler ve öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının çok olduğunu belirtmektedirler (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinde uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). “Okul Deneyimi I” dersinde uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısı konusunda öğretim elemanları olumsuz, uygulama öğretmenleri ise olumlu kanaatindedirler (Ek 1).

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” Dersi İle İlgili Değerlendirmelerine Yönelik Hesaplanan Pearson χ^2 , Serbestlik Derecesi, Alpha ve Aritmetik Ortalama Değerleri

Öğretim Elemanı ve Öğretmen Görüşleri	Pearson χ^2	Serbestlik Derecesi	α	\bar{X}
1. “Okul Deneyimi I” dersi, öğretmenlik mesleğini tanımadada yararlı bir derstir.	22,310	4	0,000	3,01
2. “Okul Deneyimi I” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	1,466	4	0,833	2,94
3. “Okul Deneyimi I” dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	9,715	4	0,046	2,92
4. “Okul Deneyimi I” dersi, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerine hazırlayıcı nitelikte yürütülmektedir.	16,194	4	0,003	2,97
5. “Okul Deneyimi I” dersi açısından, fakülte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	3,335	4	0,503	2,74
6. “Okul Deneyimi I” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	8,839	4	0,065	2,65
7. Öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi I” dersini almaları, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	21,795	4	0,000	3,04
8. “Okul Deneyimi I” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	11,058	4	0,026	2,89
9. “Okul Deneyimi I” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	14,145	4	0,007	3,08
10. “Okul Deneyimi I” dersini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	23,353	4	0,000	3,03
11. “Okul Deneyimi I” dersini isteyerek yürütüyorum.	26,777	4	0,000	3,29
12. “Okul deneyimi I” dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	19,922	4	0,001	2,32

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinin “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerine hazırlayıcı nitelikte yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). Bu konuda fakülte öğretim elemanları olumsuz değerlendirme yaparken, uygulama öğretmenleri olumlu değerlendirme yapmışlardır (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” açısından fakülte ve uygulama okulu koordinasyonunu değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 3). “Okul Deneyimi I” dersi açısından fakülte ve uygulama okulu koordinasyonunun genel olarak yetersiz değerlendirildiği söylenebilir (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşüp örtüşmediği yönündeki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 3). Bu konuda genel değerlendirme; “Okul Deneyimi I” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıklarının birbiriyle örtüşmediği yönündedir (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin; öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi I” dersini almalarının, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri için kendilerine kolaylık sağlayıp sağlamadığı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). Bu konuda fakülte öğretim elemanları olumsuz değerlendirme yaparken, uygulama öğretmenleri olumlu değerlendirme yapmışlardır (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). Genel olarak fakülte öğretim elemanları, “Okul Deneyimi I” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütülmediği kanaatindeyken, uygulama öğretmenleri söz konusu dersin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğünü düşünmektedir (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). Fakülte öğretim elemanları, “Okul Deneyimi I” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütülmediği kanaatindeyken, uygulama öğretmenleri söz konusu dersin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyken (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinin öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırması konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). Fakülte öğretim elemanları, “Okul Deneyimi I” dersinin öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırmadığı kanaatindey-

ken, uygulama öğretmenleri söz konusu dersin öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırdığı kanaatindedir (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersini istekle yürütüp yürütmedikleri konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). Fakülte öğretim elemanları “Okul Deneyimi I” dersini isteyerek yürütmediklerini, uygulama öğretmenleri ise isteyerek yürüttüklerini ifade etmişlerdir (Ek 1).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi I” dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayıp sağlamayacağı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 3). Fakülte öğretim elemanlarının % 83,9’u, uygulama öğretmenlerinin ise % 60,0’ı “Okul Deneyimi I” ders saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlamayacağını belirtmişlerdir. Fakülte öğretim elemanlarının bu konuda daha olumsuz tutum içinde olduğu dikkat çekmektedir (Ek 1).

6.2.2. Okul Deneyimi II Dersine Yönelik Değerlendirmeler ve Hipotez Testleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersine yönelik değerlendirmeleri Ek 2’de verilmiştir. Tablo 4’de ise, araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersi ile ilgili değerlendirmelerine yönelik hesaplanan pearson χ^2 serbestlik derecesi, alpha ve aritmetik ortalama değerleri görülmektedir.

Ek 2 ve Tablo 4’te yer alan veriler doğrultusunda; araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersi ile ilgili yaptıkları değerlendirmeler şu şekilde açıklanabilir:

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinin öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir ders olup olmadığını değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 4). Uygulama öğretmenleri, “Okul Deneyimi II” dersinin öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir ders olup olmadığı konusunda fakülte öğretim elemanlarına göre daha olumlu kanaattedir (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 4). Fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı konusunda kararsız bir tutum içerisinde oldukları görülmektedir (Ek 2).

◆ Kurban Ünlüöner / Yasin Boylu

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinde uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 4). Fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinde uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısı konusunda kararsız bir tutum içerisinde oldukları görülmektedir (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersine hazırlayıcı nitelikte yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 4). Uygulama öğretmenlerinin bu konudaki değerlendirmeleri fakülte öğretim elemanlarına oranla daha olumlu görünse de, genel olarak “Okul Deneyimi II” dersinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersine hazırlayıcı nitelikte yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmelerde kararsızlık görülmektedir (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” açısından fakülte ve uygulama okulu koordinasyonunu değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 4). Uygulama öğretmenleri, “Okul Deneyimi II” dersinde fakülte ve uygulama okulu koordinasyonunu öğretim elemanlarına göre daha yeterli bulmaktadırlar (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşüp örtüşmediği yönündeki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 4). Bu konuda gerek fakülte öğretim elemanlarının gerekse uygulama öğretmenlerinin değerlendirmeleri genel olarak “kararsızım” şeklindedir (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin; öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi II” dersini almalarının, “Öğretmenlik Uygulaması” dersi için kendilerine kolaylık sağlayıp sağlamadığı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 4). Uygulama öğretmenlerinin bu konudaki değerlendirmeleri, fakülte öğretim elemanlarına göre daha olumludur (Ek 2).

Tablo 4: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” Dersi İle İlgili Değerlendirmelerine Yönelik Hesaplanan Pearson χ^2 , Serbestlik Derecesi, Alpha ve Aritmetik Ortalama Değerleri

Öğretim Elemanı ve Öğretmen Görüşleri	Pearson χ^2	Serbestlik Derecesi	α	\bar{X}
1. “Okul Deneyimi II” dersi, öğretmenlik mesleğini tanımadada yararlı bir derstir.	9,771	4	0,044	3,48
2. “Okul Deneyimi II” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	2,265	4	0,687	3,01
3. “Okul Deneyimi II” dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	3,323	4	0,505	2,96
4. “Okul Deneyimi II” dersi, “Öğretmenlik Uygulaması” dersine hazırlayıcı nitelikte yürütülmektedir.	9,047	4	0,060	3,22
5. “Okul Deneyimi II” dersi açısından, fakülte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	12,637	4	0,013	3,01
6. “Okul Deneyimi II” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	5,375	4	0,251	2,91
7. Öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi II” dersini almaları, “Öğretmenlik Uygulaması” dersi için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	11,324	4	0,023	3,39
8. “Okul Deneyimi II” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	6,423	4	0,170	3,09
9. “Okul Deneyimi II” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	16,138	4	0,003	3,16
10. “Okul Deneyimi II” dersini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	22,638	4	0,000	3,25
11. “Okul Deneyimi II” dersini isteyerek yürütüyorum.	21,392	4	0,000	3,50
12. “Okul deneyimi II” dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	26,398	4	0,000	2,78

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 4). “Okul Deneyimi II” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeler genel olarak vasat şeklindedir (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 4). Fakülte öğretim elemanla-

rı, “Okul Deneyimi II” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütülmediği kanaatindeyken, uygulama öğretmenleri, “Okul Deneyimi II” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindedirler (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinin öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırması konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 4). Fakülte öğretim elemanları, “Okul Deneyimi II” dersinin öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırmadığı kanaatindeyken, uygulama öğretmenleri söz konusu dersin öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırdığı kanaati taşımaktadır (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersini istekle yürütüp yürütmedikleri konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 4). Fakülte öğretim elemanları, “Okul Deneyimi II” dersini isteyerek yürütmediklerini ifade etmişlerdir. Uygulama öğretmenlerinin ise “Okul Deneyimi II” dersini isteyerek yürüttüklerini ifade etmişlerdir. “Okul Deneyimi II” dersini yürütme konusunda fakülte öğretim elemanları daha isteksizdir (Ek 2).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayıp sağlamayacağı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 4). “Okul Deneyimi II” ders saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayabileceği konusunda en olumsuz değerlendirmeler fakülte öğretim elemanlarından gelmiştir. Fakülte öğretim elemanları bu konuda uygulama öğretmenlerine göre daha olumsuz tutum içindedirler (Ek 2).

6.2.3. Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yönelik Değerlendirmeler ve Hipotez Testleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersine yönelik değerlendirmeleri Ek 3’de verilmiştir. Tablo 5’de ise, araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili değerlendirmelerine yönelik hesaplanan pearson χ^2 , serbestlik derecesi, alpha ve aritmetik ortalama değerleri görülmektedir.

Ek 3 ve Tablo 5’de yer alan veriler doğrultusunda; araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili yaptıkları değerlendirmeler şu şekilde açıklanabilir:

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir ders olup olmadığını değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Fakülte öğretim elemanlarının ve uygulama öğretmenlerinin çok büyük bir bölümü “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir ders olduğu kanaati taşımaktadır (Ek 3).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Fakülte öğretim elemanlarının % 48,4’ü ve uygulama öğretmenlerinin % 50,6’sı “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını olumlu değerlendirmişlerdir (Ek 3).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Fakülte öğretim elemanlarının % 45,2’si ve uygulama öğretmenlerinin % 55,3’ü “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını olumlu değerlendirmişlerdir (Ek 3).

Tablo 5: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” Dersi İle İlgili Değerlendirmelerine Yönelik Hesaplanan Pearson χ^2 , Serbestlik Derecesi, Alpha ve Aritmetik Ortalama Değerleri

Öğretim Elemanı ve Öğretmen Görüşleri	Pearson χ^2	Serbestlik Derecesi	α	\bar{X}
1. “Öğretmenlik Uygulaması” dersi, öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir derstir.	1,916	4	0,751	4,37
2. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	4,042	4	0,400	3,27
3. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum	7,758	4	0,101	3,22
4. “Öğretmenlik Uygulaması” dersi açısından, ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	fakülte 5,432	4	0,246	3,44
5. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	7,611	4	0,107	3,39
6. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	2,145	4	0,709	3,44
7. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	5,602	4	0,231	3,59
8. “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	3,258	4	0,516	4,02
9. “Öğretmenlik Uygulaması” dersini isteyerek yürütüyorum.	3,014	4	0,555	4,10
10. “Öğretmenlik Uygulaması” ders saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	14,168	4	0,007	3,40

◆ Kurban Ünlüöner / Yasin Boylu

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” açısından fakülte ve uygulama okulu koordinasyonunu değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Genel olarak “Öğretmenlik Uygulaması” dersi açısından fakülte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterli bulunmaktadır (Ek 3).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşüp örtüşmediği yönündeki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Fakülte öğretim elemanlarının % 54,8’i, uygulama öğretmenlerinin ise % 50,6’sı “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıklarının birbiriyle örtüşüğünü düşünmektedirler (Ek 3).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Genel olarak fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenlerinde “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaati bulunmaktadır (Ek 3).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütülüp yürütülmediği konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Genel olarak öğretim elemanları ve uygulama öğretmenlerine göre “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaati bulunmaktadır (Ek 3).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırması konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenlerinin büyük çoğunluğu “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırdığı kanaatindedir (Ek 3).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersini istekle yürütüp yürütmedikleri konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 5). Gerek fakülte öğretim elemanları ve gerekse uygulama öğretmenleri, “Öğretmenlik Uygulaması” dersini isteyerek yürüttüklerini ifade etmektedirler (Ek 3).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayıp sağlamayacağı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 5). “Öğretmenlik Uygulaması” ders saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayıp sağlamayacağı konusunda fakülte öğretim elemanları, uygulama öğretmenlerine göre daha olumsuz değerlendirme yapmışlardır (Ek 3).

6.2.4. Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Yönelik Ortak Değerlendirmeler ve Hipotez Testleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerine yönelik değerlendirmeleri Ek 4’de verilmiştir. Tablo 6’da ise, araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili değerlendirmelerine yönelik hesaplanan pearson χ^2 , serbestlik derecesi, alpha ve aritmetik ortalama değerleri görülmektedir.

Ek 4 ve Tablo 6’da yer alan veriler doğrultusunda; araştırmaya katılan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri ile ilgili yaptıkları değerlendirmeler şu şekilde açıklanabilir:

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin aynı okulda yürütülmesinin, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olup olmayacağı ile ilgili değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir (Tablo 6). Fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenleri ağırlıklı olarak, “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin aynı okulda yürütülmesinin, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olacağı yönünde değerlendirme yapmaktadırlar (Ek 4).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin farklı okullarda yürütülmesinin, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olup olmayacağı ile ilgili değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 6). Bu konuda uygulama öğretmenleri, fakülte öğretim elemanlarına oranla daha olumlu değerlendirme yapmaktadırlar (Ek 4).

Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin, öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi” dersini almalarının “Öğretmenlik Uygulaması” dersi için kendilerine kolaylık sağlayıp sağlamayacağı konusundaki değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını aramak amacıyla uygulanan χ^2 testi sonucunda elde edilen bulgulara göre, % 5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir (Tablo 6). Bu konuda da uygulama öğretmenleri, fakülte öğretim elemanlarına oranla daha olumlu değerlendirme yapmaktadırlar (Ek 4).

Tablo 6: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri İle İlgili Değerlendirmelerine Yönelik Hesaplanan Pearson χ^2 , Serbestlik Derecesi, Alpha ve Aritmetik Ortalama Değerleri

Öğretim Elemanı ve Öğretmen Görüşleri	Pearson χ^2	Serbestlik Derecesi	α	\bar{X}
1. "Okul Deneyimi" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerinin aynı okulda yürütülmesi, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olmaktadır.	5,386	4	0,250	3,60
2. "Okul Deneyimi" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerinin farklı okullarda yürütülmesi, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olmaktadır.	12,514	4	0,014	3,05
3. Öğretmen adaylarının "Okul Deneyimi" derslerini almaları, "Öğretmenlik Uygulaması" dersi için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	17,898	4	0,001	3,66

Sonuçlar ve Öneriler

Sonuçlar

Bu araştırmada yeni düzenlemelere yön verebilecek verilerin elde edilebilmesi amacıyla; Türkiye’de ticaret ve turizm öğretmenlik programları uygulayan ilk ve tek fakülte olan Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi’nin "Okul Deneyimi I", "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerine yönelik olarak, bu dersleri yürüten fakülte öğretim elemanları ile uygulama okullarında bu derslere katkı sağlayan öğretmenlerin görüşleri tespit edilmiştir. Bu amaç doğrultusunda, öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerine söz konusu dersler hakkında bazı sorular sorulmuştur. Buna göre elde edilen bulgular ve yapılan test sonuçları aşağıda verilmiştir:

1. Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin "Okul Deneyimi I" dersi ile ilgili değerlendirmeleri arasında ilişki (H_1) olup olmadığını araştırmak için oniki alt hipotez kurulmuş ve bunlar test edilmiştir. Bu testler sonucunda dokuz bağımlı değişkenin değerlendirilmesinde öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olma bağımsız değişkeninin önemli bir faktör olduğu görülürken, diğer üç bağımlı değişkenin değerlendirilmesinde öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olmanın önemli bir faktör olmadığı anlaşılmış, dolayısıyla da (H_0) hipotezi reddedilmiştir.

"Okul Deneyimi I" dersi ile ilgili değerlendirmelerde, söz konusu dersi uygulama öğretmeni ya da öğretim elemanı olarak yürütme faktörünün önemli bir değişken olduğu söylenebilir. Genel olarak öğretim elemanları "Okul Deneyimi I" dersini, uygulama öğretmenlerine oranla daha olumsuz değerlendirmektedir.

"Okul Deneyimi I" dersi ile ilgili genel aritmetik ortalamalara bakıldığında, öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni değerlendirmelerinin (2.32) ile (3.29) arasında değiştiği görülmektedir (Tablo 3). Buradan hareketle, "Okul Deneyimi I" dersi ile ilgili değerlendirmelerin genel olarak olumlu olmadığı söylenebilir.

2. Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” dersi ile ilgili değerlendirmeleri arasında ilişki (H_2) olup olmadığını araştırmak için oniki alt hipotez kurulmuş ve bunlar test edilmiştir. Bu testler sonucunda yedi bağımlı değişkenin değerlendirilmesinde öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olma bağımsız değişkeninin önemli bir faktör olduğu görülürken, diğer beş bağımlı değişkenin değerlendirilmesinde öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olmanın önemli bir faktör olmadığı anlaşılmış, dolayısıyla da (H_0) hipotezi reddedilmiştir.

“Okul Deneyimi II” dersi ile ilgili değerlendirmelerde, söz konusu dersi uygulama öğretmeni ya da öğretim elemanı olarak yürütme faktörünün önemli bir değişken olduğu söylenebilir. Genel olarak öğretim elemanları “Okul Deneyimi II” dersini, uygulama öğretmenlerine oranla daha olumsuz değerlendirmektedir.

“Okul Deneyimi II” dersi ile ilgili genel aritmetik ortalamalara bakıldığında, öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni değerlendirmelerinin (2.78) ile (3.50) arasında değiştiği görülmektedir (Tablo 4). Buradan hareketle, “Okul Deneyimi I” dersine oranla “Okul Deneyimi II” dersi ile ilgili değerlendirmelerin daha olumlu olduğu söylenebilir.

3. Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili değerlendirmeleri arasında ilişki (H_3) olup olmadığını araştırmak için on alt hipotez kurulmuş ve bunlar test edilmiştir. Bu testler sonucunda bir bağımlı değişkenin değerlendirilmesinde öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olma bağımsız değişkeninin önemli bir faktör olduğu görülürken, diğer dokuz bağımlı değişkenin değerlendirilmesinde öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olmanın önemli bir faktör olmadığı anlaşılmış, dolayısıyla da (H_0) hipotezi reddedilememiştir.

“Okul Deneyimi II” dersi ile ilgili değerlendirmelerde, söz konusu dersi uygulama öğretmeni ya da öğretim elemanı olarak yürütme faktörünün önemli bir değişken olmadığı söylenebilir. Genel olarak öğretim elemanları ve uygulama öğretmenleri “Öğretmenlik Uygulaması” dersini olumlu değerlendirmektedirler.

“Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili genel aritmetik ortalamalara bakıldığında, öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni değerlendirmelerinin (3.22) ile (4.37) arasında değiştiği görülmektedir (Tablo 5). Buradan hareketle, “Okul Deneyimi I” ve “Okul Deneyimi II” derslerine oranla “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili değerlendirmelerin daha olumlu olduğu söylenebilir.

4. Fakülte öğretim elemanları ile uygulama öğretmenlerinin “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleriyle ilgili değerlendirmeleri arasında ilişki (H_4) olup olmadığını araştırmak için üç alt hipotez kurulmuş ve bunlar test edilmiştir. Bu testler sonucunda iki bağımlı değişkenin değerlendirilmesinde öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olma bağımsız değişkeninin önemli bir faktör olduğu görülürken, bir bağımlı değişkenin değerlendirilmesinde öğretim elemanı ya da uygulama öğretmeni olmanın önemli bir faktör olmadığı anlaşılmış, dolayısıyla da (H_0) hipotezi reddedilmiştir.

5. Hipotezler dışında kalan diğer sonuçlar ise aşağıdaki gibidir:

Değerlendirme konularının genel olarak incelenmesi ve açık uçlu sorunun değerlendirilmesi sonucunda;

Öğretmenlik mesleğini tanıma açısından “Okul Deneyimi I” ve “Okul Deneyimi II” derslerinin özellikle öğretim elemanları tarafından eleştirildiği ve olumsuz değerlendirildiği görülmüştür. Öğretim elemanı ve uygulama öğretmenleri tarafından özellikle “Okul Deneyimi I” dersinin fakülte ve uygulama okulu açısından amaca uygun yürütülmediğinin altı çizilmektedir.

Öğretmen adaylarının henüz fakülte birinci sınıfta almış oldukları “Okul Deneyimi I” dersinin, erken bir zamanlama ile kendilerine verilmesinden kaynaklanan sorunlar dile getirilmektedir. Bu dersin üçüncü sınıfın ikinci yarıyılına alınmasının daha faydalı olduğu hem öğretim elemanları hem de uygulama öğretmenleri tarafından belirtilmektedir. Özellikle öğretim elemanlarının önemli bir bölümü, “Okul Deneyimi I” dersinin müfredattan çıkartılması gerektiğini düşünmektedirler.

Fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenleri; “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde, gerek öğretim elemanı başına gerekse uygulama öğretmeni başına düşen öğretmen adayı sayısının azaltılması gerekliliğini belirtmektedirler.

Fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenleri; “Okul Deneyimi I” ve “Okul Deneyimi II” derslerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersine hazırlayıcı nitelikte yürütülmesi gerekliliğinin altını çizmektedirler. Ayrıca her üç ders açısından oldukça önemli olan, fakülte-uygulama okulu koordinasyonunda yaşanan sorunların ortadan kaldırılması gerektiği de vurgulanan konuların başında gelmektedir.

Genel olarak fakülte öğretim elemanları, “Okul Deneyimi I” ve “Okul Deneyimi II” derslerini isteyerek yürütmediklerini ifade etmektedirler.

“Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” ders saatleri hem öğretim elemanları hem de uygulama öğretmenleri tarafından yeterli bulunmakta ve söz konusu ders saatlerinin artırılması gerekli görülmemektedir.

“Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin mümkün olduğunca aynı okullarda icra edilmesinin, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına daha fazla katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Uygulama öğretmenleri, “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini yürüten fakültedeki kimi öğretim elemanlarının uygulama okullarına hiç gelmediğini ya da çok az geldiğini belirtmektedirler. Öğretim elemanları ise, söz konusu dersler için uygulama okullarına giden öğretmen adaylarının uygulama okullarında yeterli ilgiyi görmediklerini ifade etmektedirler.

Fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenleri; gerek “Okul Deneyimi” ve gerekse “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri için gidilen uygulama okullarının yeniden belirlenmesi gerektiğini ifade etmektedirler. Fakülteye oldukça uzak bulunan kimi uygulama okullarının yerine, fakülteye daha yakın okullara öğretmen adaylarının yönlendirilmesi gerekliliğinin altı çizilmektedir. Diğer yandan uygulama okullarına gönderilen öğretmen adayı sayılarının dengesiz olduğu da dile getirilmektedir.

Fakültenin “turizm” programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının mümkün olduğunca Anadolu otelcilik ve turizm meslek liselerine, “muhasabe” ve “büro” programlarında öğrenim görenlerin ise ticaret meslek liselerine uygulama için gönderilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Fakülte öğretim elemanları, “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin ücretlendirilme sistemini eleştirmektedirken, uygulama okulu öğretmenleri söz konusu bu ders saatlerinin zorunlu ders yüklerine dahil edilmesini eleştirmektedirler.

Öneriler

“Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin hedeflerine ulaşım ulaşmadığının tespit edilebilmesi için, öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni değerlendirmelerinin belirlenip ortaya konulabilmesi önemli bir kaynaktır. Ancak sadece bu kaynaktan elde edilen bilgiler sonuca ulaşmak için yeterli olmayabilir. Bu nedenle bu araştırmanın öğretmen adayları da dahil edilerek genişletilmesi gerekmektedir.

“Okul Deneyimi I” dersinin müfredattan kaldırılması gerekliliğinin tartışılıp sonuçlandırılması gerekmektedir.

Fakülte öğretim elemanlarının büyük bir bölümü “eğitim bilimleri” alanından ziyade “işletme”, “iktisat”, “bilgisayar” vb. alanlarda uzmanlaşmış durumdadırlar. Bu durum, öğretim elemanlarının “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin yürütülmesinde isteksiz davranmalarının da bir nedeni olabilir. Söz konusu dersleri özellikle “eğitim bilimleri” alanında uzman öğretim elemanlarının vermesi, bunun mümkün olmaması halinde ise, halihazırda bu dersleri yürüten öğretim elemanlarının hizmet içi eğitimden geçirilmesi şarttır.

“Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin yürütülmesinde fakülte ve uygulama okuluna ilaveten Millî Eğitim Bakanlığı’nun da taraf olarak katılımı sağlanmalıdır.

◆ Kurban Ünlüönen / Yasin Boylu

Kaynakça

- AKYILDIZ, Hayrettin (1996). "The Evolutions of Teacher Candidates About Effective Teacher Features on The Ideal – Practical Level", **Teacher Training for The Twenty – First Century**, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, s.39-50, İzmir.
- ALKAN, C. ve Fatma HACIOĞLU (1997). **Öğretmenlik Uygulamaları**. Alkım Kitabevi, İstanbul.
- AYDIN, Emin (2005). "Öğretmenlik Uygulaması Dersi Nasıl Daha Verimli Hale Getirilebilir"? **Eğitim Reformu Girişimi – Eğitimde İyi Örnekler Konferansı 2005**, İstanbul. <http://www.erg.sabanciuniv.edu/iok2005>
- AZAR, Ali "Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine İlişkin Görüşlerin Yansımaları" **Millî Eğitim Dergisi**, Yıl: 2003, Sayı: 159, s. 181-194.
- ÇELİKDOĞAN, Sedat (1988). "Sektörel ve Teknolojik Açıdan Eleman İhtiyacı", **Mesleki ve Teknik Eğitim Sempozyumu-88**, Ankara, s.1-12.
- ERCAN, Fevzi (1988). "Mesleki ve Teknik Eğitimin Geliştirilmesinde Araştırma ve Geliştirme Merkezinin Rolü", **Mesleki ve Teknik Eğitim Sempozyumu-88**, Ankara, s.1-12.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla (1992). **Öğretmen Yetiştirme Programları**, G.Ü. İletişim Fakültesi Matbaası, Ankara.
- ANONYMOUS, Web (2006). <http://www.psikometri.com/ölçme/test/testanaliz.html> 02.01.2006
- REIMAN, Alan (1998). **Mentoring and Supervision for Teacher Development**, Longman, New York.
- SAFRAN, Mustafa (1998) "Eğitim Sistemi İçinde Öğretmenin Yeri" **Millî Eğitim Dergisi**, Yıl: 1998, Sayı: 137. http://w3.gazi.edu.tr/web/safran/1/makaleler/makaleler_dosyalar/frame.htm 30.12.2005
- TOPKAYA, Ece ve M. Yalın (2005). "Uygulama Öğretmenliğine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirilmesi" **Eğitimde Kuram ve Uygulama**, C:1, S: 1-2, s. 14-24.
- TOPRAKÇI, Erdal (2003). "Okul Deneyimi II Dersinin Teori ve Pratiği" **Eğitim Araştırmaları Dergisi**, Mart 2003, Sayı: 9, s. 146-151.
- TÜFEKÇİ, Serap (1998). **Öğretmenlik Uygulamasının Değerlendirilmesi: Gazi Eğitim Fakültesi'nde Bir Uygulama**, G.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- ÜNLÜÖNEN, Kurban (2004). **Öğrencilerin Beklenti ve Algılarına Göre Ticaret ve Turizm Öğretmenlik Programlarının Değerlendirilmesi**, G.Ü. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi, Ankara.
- YAPICI, Şenay ve M. Yapıcı (2004). "Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi I Dersine İlişkin Görüşleri" **İlköğretim-Online**, 3(2), 54-59. <http://ilkogretim-online.org.tr>
- YÖK, Web1. http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_egitiminde_kalite.htm 10.01.2006
- YÖK, Web2. http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/aday_ogretmen/sunus.html 13.01.2006
- YÖK, Web3. http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/aday_ogretmen/adayogr.html 13.01.2006

**Ek 1: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin
“Okul Deneyimi I” Dersine Yönelik Değerlendirmelerinin Dağılımı**

Değerlendirme Seçenekleri	Kesinlikle Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		TOPLAM			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Öğretim Elemanı Görüşleri												
1. “Okul Deneyimi I” dersi, öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir derstir.	11	35,5	10	32,3	5	16,1	3	9,7	2	6,5	31	100,0
2. “Okul Deneyimi I” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	5	16,1	12	38,7	2	6,5	10	32,3	2	6,5	31	100,0
3. “Okul Deneyimi I” dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	5	16,1	11	35,5	6	19,4	9	29,0	-	-	31	100,0
4. “Okul Deneyimi I” dersi, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerine hazırlayıcı nitelikte yürütülmektedir.	9	29,0	10	32,3	6	19,4	6	19,4	-	-	31	100,0
5. “Okul Deneyimi I” dersi açısından, fakülte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	7	22,6	9	29,0	7	22,6	8	25,8	-	-	31	100,0
6. “Okul Deneyimi I” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	12	38,7	5	16,1	8	25,8	6	19,4	-	-	31	100,0
7. Öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi I” dersini almaları, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	10	32,3	10	32,3	4	12,9	7	22,6	-	-	31	100,0
8. “Okul Deneyimi I” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	9	29,0	11	35,5	5	16,1	5	16,1	1	3,2	31	100,0
9. “Okul Deneyimi I” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	6	19,4	13	41,9	6	19,4	5	16,1	1	3,2	31	100,0
10. “Okul Deneyimi I” dersini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	10	32,3	9	29,0	8	25,8	4	12,9	-	-	31	100,0
11. “Okul Deneyimi I” dersini isteyerek yürütüyorum.	10	32,3	11	35,5	3	9,7	5	16,1	2	6,5	31	100,0
12. “Okul deneyimi I” dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	20	64,5	6	19,4	3	9,7	1	3,2	1	3,2	31	100,0
Uygulama Öğretmeni Görüşleri												
1. “Okul Deneyimi I” dersi, öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir derstir.	16	18,8	14	16,5	2	2,4	34	40,0	19	22,4	85	100,0
2. “Okul Deneyimi I” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	11	12,9	25	29,4	8	9,4	34	40,0	7	8,2	85	100,0

◆ Kurban Ünlüöner / Yasin Boylu

3. "Okul Deneyimi I" dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	15	17,6	20	23,5	5	5,9	37	43,5	8	9,4	85	100,0
4. "Okul Deneyimi I" dersi, "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerine hazırlayıcı nitelikte yürütülmektedir.	15	17,6	12	14,1	7	8,2	41	48,2	10	11,8	85	100,0
5. "Okul Deneyimi I" dersi açısından, fakülte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	15	17,6	23	27,1	12	14,1	32	37,6	3	3,5	85	100,0
6. "Okul Deneyimi I" dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	12	14,1	20	23,5	29	34,1	22	25,9	2	2,4	85	100,0
7. Öğretmen adaylarının "Okul Deneyimi I" dersini almaları, "Okul Deneyimi II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" dersleri için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	12	14,1	16	18,8	1	1,2	44	51,8	12	14,1	85	100,0
8. "Okul Deneyimi I" dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	11	12,9	20	23,5	9	10,6	39	45,9	6	7,1	85	100,0
9. "Okul Deneyimi I" dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	6	7,1	19	22,4	11	12,9	40	47,1	9	10,6	85	100,0
10. "Okul Deneyimi I" dersini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	12	14,1	13	15,3	7	8,2	40	47,1	13	15,3	85	100,0
11. "Okul Deneyimi I" dersini isteyerek yürütüyorum.	5	5,9	11	12,9	13	15,3	35	41,2	21	24,7	85	100,0
12. "Okul deneyimi I" dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	19	22,4	32	37,6	8	9,4	18	21,2	8	9,4	85	100,0

Ek 2: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin “Okul Deneyimi II” Dersine Yönelik Değerlendirmelerinin Dağılımı

Değerlendirme Seçenekleri	Kesinlikle Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		TOPLAM			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Öğretim Elemanı Görüşleri												
1. “Okul Deneyimi II” dersi, öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir derstir.	5	16,1	7	22,6	5	16,1	10	32,3	4	12,9	31	100,0
2. “Okul Deneyimi II” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	6	19,4	9	29,0	3	9,7	11	35,5	2	6,5	31	100,0
3. “Okul Deneyimi II” dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	7	22,6	8	25,8	5	16,1	10	32,3	1	3,2	31	100,0
4. “Okul Deneyimi II” dersi, “Öğretmenlik Uygulaması” dersine hazırlayıcı nitelikte yürütülmektedir.	3	9,7	12	38,7	3	9,7	12	38,7	1	3,2	31	100,0
5. “Okul Deneyimi II” dersi açısından, fakülte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	7	22,6	10	32,3	8	25,8	6	19,4	-	-	31	100,0
6. “Okul Deneyimi II” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	7	22,6	7	22,6	9	29,0	8	25,8	-	-	31	100,0
7. Öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi II” dersini almaları, “Öğretmenlik Uygulaması” dersi için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	5	16,1	4	12,9	6	19,4	16	51,6	-	-	31	100,0
8. “Okul Deneyimi II” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	7	22,6	7	22,6	8	25,8	8	25,8	1	3,2	31	100,0
9. “Okul Deneyimi II” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	5	16,1	11	35,5	9	29,0	5	16,1	1	3,2	31	100,0
10. “Okul Deneyimi II” dersini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	5	16,1	12	38,7	7	22,6	7	22,6	-	-	31	100,0
11. “Okul Deneyimi II” dersini isteyerek yürütüyorum.	7	22,6	11	35,5	3	9,7	8	25,8	2	6,5	31	100,0
12. “Okul deneyimi II” dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	15	48,4	9	29,0	4	12,9	3	9,7	-	-	31	100,0
Uygulama Öğretmeni Görüşleri												
1. “Okul Deneyimi II” dersi, öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir derstir.	7	8,2	14	16,5	3	3,5	39	45,9	22	25,9	85	100,0
2. “Okul Deneyimi II” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	8	9,4	26	30,6	10	11,8	33	38,8	8	9,4	85	100,0

◆ Kurban Ünlüöen / Yasin Boylu

3. "Okul Deneyimi II" dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	12	14,1	21	24,7	8	9,4	38	44,7	6	7,1	85	100,0
4. "Okul Deneyimi II" dersi, "Öğretmenlik Uygulaması" dersine hazırlayıcı nitelikte yürütölmektedir.	10	11,8	12	14,1	10	11,8	44	51,8	9	10,6	85	100,0
5. "Okul Deneyimi II" dersi açısından, fakölte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	5	5,9	19	22,4	19	22,4	36	42,4	6	7,1	85	100,0
6. "Okul Deneyimi II" dersinde, öğretmen adaylarının faköltede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	9	10,6	18	21,2	27	31,8	23	27,1	8	9,4	85	100,0
7. Öğretmen adaylarının "Okul Deneyimi II" dersini almaları, "Öğretmenlik Uygulaması" dersi için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	11	12,9	10	11,8	4	4,7	45	52,9	15	17,6	85	100,0
8. "Okul Deneyimi II" dersinin fakölte açısından amaca uygun yürütöldüğü kanaatindeyim.	10	11,8	11	12,9	18	21,2	40	47,1	6	7,1	85	100,0
9. "Okul Deneyimi II" dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütöldüğü kanaatindeyim.	8	9,4	13	15,3	12	14,1	42	49,4	10	11,8	85	100,0
10. "Okul Deneyimi II" dersini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	10	11,8	11	12,9	6	7,1	41	48,2	17	20,0	85	100,0
11. "Okul Deneyimi II" dersini isteyerek yürütüyorum.	6	7,1	9	10,6	5	5,9	38	44,7	27	31,8	85	100,0
12. "Okul deneyimi II" dersinin saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitime yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	8	9,4	26	30,6	11	12,9	28	32,9	12	14,1	85	100,0

**Ek 3: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin
“Öğretmenlik Uygulaması” Dersine Yönelik Değerlendirmelerinin Dağılımı**

Değerlendirme Seçenekleri	Kesinlikle Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		TOPLAM			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Öğretim Elemanı Görüşleri												
1. “Öğretmenlik Uygulaması” dersi, öğretmenlik mesleğini tanıma-mada yararlı bir derstir.	-	-	1	3,2	-	-	12	38,7	18	58,1	31	100,0
2. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	2	6,5	9	29,0	5	16,1	13	41,9	2	6,5	31	100,0
3. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum	2	6,5	10	32,3	5	16,1	14	45,2	-	-	31	100,0
4. “Öğretmenlik Uygulaması” dersi açısından, fakülte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	-	-	9	29,0	6	19,4	14	45,2	2	6,5	31	100,0
5. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	1	3,2	3	9,7	10	32,3	17	54,8	-	-	31	100,0
6. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	2	6,5	4	12,9	4	12,9	18	58,1	3	9,7	31	100,0
7. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	3	9,7	4	12,9	8	25,8	14	45,2	2	6,5	31	100,0
8. “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	3	3,2	1	3,2	1	3,2	20	64,5	8	25,8	31	100,0
9. “Öğretmenlik Uygulaması” dersini isteyerek yürütüyorum.	1	3,2	2	6,5	1	3,2	20	64,5	7	22,6	31	100,0
10. “Öğretmenlik Uygulaması” ders saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	3	9,7	14	45,2	1	3,2	8	25,8	5	16,1	31	100,0
Uygulama Öğretmeni Görüşleri												
1. “Öğretmenlik Uygulaması” dersi, öğretmenlik mesleğini tanıma-mada yararlı bir derstir.	2	2,4	3	3,5	1	1,2	39	45,9	40	47,1	85	100,0
2. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum.	6	7,1	22	25,9	14	16,5	25	29,4	18	21,2	85	100,0
3. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde, uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısını uygun buluyorum	8	9,4	22	25,9	8	9,4	31	36,5	16	18,8	85	100,0
4. “Öğretmenlik Uygulaması” dersi açısından, fakülte ve uygulama okulu koordinasyonu yeterlidir.	5	5,9	15	17,6	13	15,3	37	43,5	15	17,6	85	100,0

◆ Kurban Ünlüönen / Yasin Boylu

5. "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde, öğretmen adaylarının fakültede öğrendikleri ile uygulama okulunda karşılaştıkları birbiriyle örtüşmektedir.	3	3,5	16	18,8	23	27,1	31	36,5	12	14,1	85	100,0
6. "Öğretmenlik Uygulaması" dersinin fakülte açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	5	5,9	16	18,8	15	17,6	37	43,5	12	14,1	85	100,0
7. "Öğretmenlik Uygulaması" dersinin uygulama okulu açısından amaca uygun yürütüldüğü kanaatindeyim.	3	3,5	10	11,8	14	16,5	40	47,1	18	21,2	85	100,0
8. "Öğretmenlik Uygulaması" derslerini alan öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazandıkları kanaatindeyim.	2	2,4	8	9,4	6	7,1	41	48,2	28	32,9	85	100,0
9. "Öğretmenlik Uygulaması" dersini isteyerek yürütüyorum.	2	2,4	4	4,7	5	5,9	42	49,4	32	37,6	85	100,0
10. "Öğretmenlik Uygulaması" ders saatlerinin artırılmasının öğretmen adaylarına alan eğitimine yönelik daha fazla katkı sağlayacağı kanaatindeyim.	10	11,8	11	12,9	6	7,1	37	43,5	21	24,7	85	100,0

Ek 4: Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmenlerinin "Okul Deneyimi" ve "Öğretmenlik Uygulaması" Derslerine Yönelik Değerlendirmelerinin Dağılımı

Değerlendirme Seçenekleri	Kesinlikle Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Tamamen Katlıyorum		TOPLAM			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Öğretim Elemanı Görüşleri												
1. "Okul Deneyimi" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerinin aynı okulda yürütülmesi, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olmaktadır.	1	3,2	8	25,8	6	19,4	12	38,7	4	12,9	31	100,0
2. "Okul Deneyimi" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerinin farklı okullarda yürütülmesi, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olmaktadır.	5	16,1	5	16,1	11	35,5	9	29,0	1	3,2	31	100,0
3. Öğretmen adaylarının "Okul Deneyimi" derslerini almaları, "Öğretmenlik Uygulaması" dersi için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	3	9,7	8	25,8	8	25,8	8	25,8	4	12,9	31	100,0
Uygulama Öğretmeni Görüşleri												
1. "Okul Deneyimi" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerinin aynı okulda yürütülmesi, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olmaktadır.	5	5,9	11	12,9	10	11,8	37	43,5	22	25,9	85	100,0
2. "Okul Deneyimi" ve "Öğretmenlik Uygulaması" derslerinin farklı okullarda yürütülmesi, okul ortamına alışma açısından öğretmen adaylarına faydalı olmaktadır.	9	10,6	26	30,6	10	11,8	26	30,6	14	16,5	85	100,0
3. Öğretmen adaylarının "Okul Deneyimi" derslerini almaları, "Öğretmenlik Uygulaması" dersi için kendilerine kolaylık sağlamaktadır.	5	5,9	7	8,2	6	7,1	43	50,6	24	28,2	85	100,0

**A STUDY ON THE OPINIONS OF UNIVERSITY
LECTURERS AND HIGH SCHOOL TEACHERS ON
THE “SCHOOL EXPERIENCE” AND “TEACHING
EXPERIENCE” COURSES CONDUCTED AT THE
FACULTY OF COMMERCE AND TOURISM**

Kurban ÜNLÜÖNEN*
Yasin BOYLU**

Abstract

One of the most important phases of teacher training is the field experience. The candidate teacher will acquire this experience most productively through sharing what he / she learnt with students at application schools. The candidates of vocational commerce and tourism course teachers are prepared to gain the field experience through the courses of “school experience I”, “school experience II” and “teaching experience”. Among these courses, “school experience I” is a course based solely upon observation. “School experience II”, “teaching experience” are not only based on observation but also in this courses candidate teachers are actively involved in the teaching process together with the class teacher. This study reveals the opinions of lecturers at Faculty of Tourism and Commerce and class teachers at High Schools conducting the courses “school experience I”, “school experience II” and “teaching experience”.

Key Words: education, candidate teachers, school experience, teaching experience

* Prof.; Gazi University Faculty of Commerce and Tourism Education

** Assist. Prof.; Muğla University School of Tourism and Hotel Management